

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології та музеєзнавства

**АКТУАЛЬНІ
ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ**

**Альманах
наукового товариства «Афіна»
кафедри культурології та музеєзнавства**

Випуск 14

Засновано у 2003 році

Рівне – 2014

ББК 71.0
А 43
УДК 008:168.522

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ: Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології та музеєзнавства. – Вип. 14 / За ред. проф. В.Г. Виткалова. – Рівне: РДГУ, 2014. – 256 с.

Головний редактор:

Виткалов В.Г. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри культурології та музеєзнавства РДГУ

Редакційна колегія:

Афанасьєв Ю.Л. – доктор філософських наук, професор Київського університету ім. Б.Грінченка
Баканурський А.Г. – доктор мистецтвознавства, професор Одеського національного політехнічного університету
Виткалов С.В. – кандидат мистецтвознавства, доцент РДГУ (відповідальний секретар)
Воробйов А.М. – кандидат педагогічних наук, професор РДГУ
Дем’янчук О.Н. – доктор педагогічних наук, професор Луцького інституту розвитку людини „Україна”
Жилюк С.І. – доктор історичних наук, професор РДГУ
Коваль Г.П. – доктор педагогічних наук, професор РДГУ
Кралуцький П.М. – доктор філософських наук, професор НУ „Острозька академія”
Круль П.Ф. – доктор мистецтвознавства, професор Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника
Кушнарєнко Н.М. – доктор педагогічних наук, професор ХДАК
Поніманська Т.І. – кандидат педагогічних наук, професор РДГУ
Постоловський Р.М. – кандидат історичних наук, професор РДГУ
Стоколос Н.Г. – доктор історичних наук, професор РДГУ
Троян С.С. – доктор історичних наук, професор РДГУ
Костюк Л.К. – кандидат історичних наук, доцент РДГУ
Швецова-Водка Г.М. – доктор історичних наук, професор РДГУ
Яремко-Супрун Н.О. – доктор мистецтвознавства, професор РДГУ

Рецензенти:

Арцишевський Р.А. – доктор філософських наук, професор Волинського національного університету ім. Лесі Українки
Брилін Б.А. – доктор педагогічних наук, професор Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського

Науковий редактор і упорядник випуску – **проф. Виткалов В.Г.**

ISBN 978-966-8424-77-9

Редакція не завжди поділяє точку зору автора. За точність наведених цитат, імен, прізвищ, дат відповідальність несуть автори.

Друкується за рішенням вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 4 від 28.11.2014 р.)

Свідомство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації, серія КВ № 15561-4033 Р. Зареєстровано Міністерством юстиції України, наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2014

Список використаної літератури:

1. *Антонович Д. В.* Шевченко-маляр / Д. В. Антонович. – К. : Україна, 2004. – 272 с. : іл.
2. *Іванишин В.* Непрочитаний Шевченко / В. Іванишин. – Дрогобич : Відродження, 2001. – 32 с.
3. *Овсійчук В.* Класицизм і романтизм в українському мистецтві / В. Овсійчук – К., 2001. – 444 с. : іл.
4. *Степовик Д. В.* Унікальний внесок Тараса Шевченка в образотворче мистецтво (до 150-річчя упокоєння поета і мистця) [Електронний ресурс] / Д. В. Степовик. – Режим доступу: <http://www.kda.org.ua/statti/1145-unikalnyi-vnesok-tarasa-shevchenka-v-obrazotvorche-mystetstvo.html>.
5. *Хіврич С.* Художні прийоми творення образів у картинах Т. Шевченка / С. Хіврич // Укр. мова й література в сучасній школі. – 2013. – № 4. – С. 55–59.
6. *Шевченко Т.* Альбом / укл. Г. Паламарчук. – К. : Мистецтво, 1976. – 351 с.
7. *Шевченко Т.* Повне збір. тв.: у 10 т. – К., 1964. – Т. 9 : Живопис, графіка. 1851–1857. – VIII с. + 177 іл. + 112 с.
8. *Шевченко Т.* Твори: в 2 т. – СПб., 1911. Т. 2 : Лист до Г. С. Тарнавського від 25 січня 1843 р. – С. 346–347.

Резюме

Розкрито художні аспекти формування образу матері у малярській творчості Шевченка, які відображають особливості світосприйняття художника, що трансформуються крізь призму національної самоідентифікації.

Ключові слова: образ, творчість, художник, матір.

Summary**Kovtun M.M. The theme of motherhood in creativity Shevchenko as artist**

The article deals with the artistic aspects of the image of the mother in the Painter of Shevchenko which reflect the features of the worldview of the artist transformed through the prism of national identity.

Key words: image, creativity, artist, mother.

Аннотация**Ковтун М.Н. Тема материнства в творчестве Шевченка-художника**

Раскрыто художественные аспекты формирования образа матери в живописном творчестве Т. Шевченка, отражающие особенности мировосприятия художника, трансформирующиеся через призму национальной самоидентификации.

Ключевые слова: образ, творчество, художник, мать.

Надійшла до редакції 18.10.2014 р.

УДК 399.85:044.4.275

Волошина В.М. – студ. кафедри культурології та музеєзнавства;
Шолудько Н.Г. – доц. кафедри культурології та музеєзнавства РДГУ

АНІМАЦІЯ В ТУРИЗМІ ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

У сучасному світі кожна нова галузь знань, особливо якщо вона має прикладний характер, потребує наукової розробки. Не винятком є і анімація в туризмі – порівняно нове поняття у туристичній діяльності, хоча термін «анімація» існує ще з часів Стародавнього Риму (у перекл. з латини «anima» – душа, «animato» – збуджено, жваво, «animatio» – одухотвореність). Анімаційний туризм – явище багатогранне, взаємопов'язане з різними галузями науки, зокрема географією, історією, культурологією та ін. Однак, жодна з цих галузей не може вичерпно охарактеризувати його як об'єкт досліджень і жоден з існуючих соціально-економічних інститутів не в змозі самостійно розв'язати комплекс туристичних проблем. Якщо розглядати анімаційну діяльність як культурну практику, то її теоретичною основою виступає прикладна культурологія, предметом вивчення якої є дозвілля як форма діяльності у вільний час. Дозвіллева діяльність виконує низку важливих соціокультурних функцій, головними з яких є рекреаційна й культуротворча. Наочним прикладом культурно-рекреаційної ефективності організації дозвілля є анімація в туризмі, в якій створено модель комплексного відпочинку. Сутність анімації в туризмі, зазначає М. Ариарський, полягає в поєднанні активних, культуротворчих і комунікативних форм спеціально організованої дозвіллевої діяльності, а також у впровадженні новітніх методик і технологій в практику туристичної діяльності [1].

Особливо потребує наукового підходу туристична сфера України. Попри наявність широкого спектру природних і культурних ресурсів, вдале географічне розташування, духовність і гостинність народу, країна не стала об'єктом масового туристичного інтересу. Причина такого стану у відсутності сучасної туристичної інфраструктури, недостатньому спектрі високоякісних послуг і низькому рівні науково-методичного забезпечення туризму. За умови поєднання теорії з практикою анімація може стати стимулятором інтересу до України як туристичної країни, важливим чинником впливу на розширення культурно-рекреаційних і економічних можливостей українського туризму.

Різноманітні аспекти анімаційного дозвілля досліджували науковці різних країн, починаючи з 60-х років ХХ ст. Базовими для подальших досліджень дозвілля стали праці М. Вебера, Б. Рассела, Д. Рісмана, Н. Кострова, І. Новікова. У країнах Східної Європи цю проблематику досліджували С. Байлик, І. Булигіна, Л. Горбенко, К. Данек, А. Дегтяренко, Є. Прієзжева, Л. Сайкіна, Л. Тарасов, І. Шульга, Н. Ярошенко. Світовий досвід анімаційної діяльності вивчали Г. Вовк, Є. Мамбеков, І. Петрова, К. Чекалов, Є. Яценко, О. Орлов, Б. Тітов. Соціокультурні аспекти анімації у процесі туристичної діяльності розглядали Т. Гальперіна та Л. Курило.

Отже, метою даної розвідки є виявлення трансформації наукової думки щодо анімації в туризмі як культурної практики.

Туризм, як сфера організації анімаційної діяльності, почав цікавити дослідників ще за часів СРСР. У 1980 р. московський вчений А. Даринський видав книгу «Культурно-массовая работа в здравницах и на туристических базах: Организация и методика», в якій сформульовано рекомендації з організації дозвіллевих заходів для масового споживача. Такий підхід відповідав тогочасній ідеології дозвілля. Утім, у його роботі практично не висвітлено питання індивідуальних потреб туристів, стратифікації аудиторії культурно-масових заходів, ролі активного відпочинку для рекреації. Конструктивним початком книги, стало розкриття специфіки дозвіллевої діяльності в умовах санаторно-курортних і спортивно-оздоровчих закладів [5]. Натомість фундатор російської школи прикладної культурології М. Аріарський пропонує своє бачення дозвілля як культуротворчого та культурно-виховного феномена. У монографії «Прикладная культурология» він зазначає, що глибокі суперечності між культуротворчим потенціалом дозвілля й низьким рівнем його реалізації викликані, в першу чергу, науковою не розробленістю механізмів залучення різних груп населення до культуротворчої діяльності в умовах вільного часу. На його думку, предметом прикладної культурології і педагогіки є дозвілля, що забезпечує відпочинок, поєднаний з духовним і фізичним розвитком особи [1].

Тему культури дозвілля досліджує й Ю. Стрельцов. Не заперечуючи виховного значення дозвілля, у книзі «Культурология дозвилья», він свідомо відійшов від вузького педагогічного розуміння дозвілля, притаманного радянським вченим і розглядає дозвілля у широкому контексті теоретичних, методологічних і технологічних проблем, до числа яких, на його думку, належать такі питання дозвілля і культури, як проведення вільного часу, організація дозвілля, формування культурогенного середовища та ін. Дослідження Ю. Стрельцова відіграли важливу роль у розумінні цінності розваг як культурних практик. Вчений доводить, що рівень культурної насиченості розважального процесу залежить не стільки від індивідуальних потреб, скільки від культурно-дозвіллевого середовища, створеного організаторами. Його розвідка є й дослідженням сутності та структури спілкування у сфері вільного часу; проаналізовані ним психологія спілкування, методика й технологія організації комунікативних практик нині використовуються аніматорами у дозвіллевій практиці. Резюмуючи роботу, він підкреслює доцільність поглибленого вивчення анімаційного характеру дозвіллевої діяльності. Це в повній мірі стосується аналізу діяльності з організації вільного часу як діяльності яскраво вираженого анімаційного характеру [13].

Бурхливий розвиток анімації в туризмі наприкінці ХХ – початку ХХІ ст. зумовив підвищення уваги. Першими зрозуміли необхідність теоретичної розробки анімаційної діяльності представники туристичної сфери. Так, піонерами на пострадянському просторі в розробці механізмів впровадження анімаційних форм дозвілля в практику туризму стали представники Російської міжнародної академії туризму Н. Гаранін та І. Булигіна, які підготували книгу «Менеджмент туристской и гостиничной анимации». На жаль, вчені не розкрили повний спектр форм і видів анімаційної діяльності в туризмі, не визначили адресність анімаційних програм, поверхово підійшли до методології та технології організації анімаційної діяльності. Позитивом роботи є визначення типології анімації в туризмі (розподіл на туристичну і рекреаційну складові) та характеристика роботи анімаційної служби [4].

Інтерес викликає й праця Л. Курило «Теория и практика анимации», в якій досліджено рекреаційну та психолого-педагогічну сутність анімації в туризмі, визначено роль культури у формуванні анімаційного інтересу, розкрито сутність свята як анімаційного заходу [8].

Важливу роль у розробці анімаційних програм відіграло дослідження Т. Гальперіної. В її монографії «Режиссура курортно-досуговых программ в работе менеджера туристской анимации» розкривається сутність сценарної та режисерської розробки анімаційних заходів у туризмі. Важливим є культуротворчий аспект цього процесу. Дослідниця акцентує увагу на рівні фахової підготовки аніматора, формуванні його загальної культури [3].

Практичним аспектам організації соціокультурної анімації в туризмі присвячено дослідження Є. Прієзжевої «Анимационный менеджмент» [11]. Праця представлена у вигляді 3-х посібників, що висвітлюють питання соціально-культурної анімації, організації і методів ігрової діяльності в туризмі та розвитку анімації в курортній справі.

Першим серед українських авторів нової доби розглядав дозвілля як культурно-рекреаційну діяльність В. Кіранов. В його роботах розкриваються психологічні аспекти дозвілля, вплив мистецтва на рекреаційні процеси, значення фізичної культури для розвитку людини. Він уперше в українській культурології застосовує термін «соціокультурна анімація» у контексті дозвіллевої діяльності [7].

Однак на пострадянському просторі піонером теми соціокультурної анімації став петербурзький дослідник Е. Мамбеков, який у дисертаційному дослідженні «Организация дозвилья у Франції: Анімаційна

модель» розкрив сутність анімаційної діяльності. На його думку, соціокультурна анімація є частиною культурної та виховної системи суспільства і може бути репрезентована у вигляді особливій моделі організації соціокультурної діяльності: як сукупність елементів (закладів, державних органів, організацій, аудиторій), що знаходяться у постійних взаємовідносинах. Щоправда, Е. Мамбекова цікавили соціально-педагогічні аспекти анімаційної діяльності, натомість тема анімації в туризмі майже не прозвучала [9].

У працях В. Кіфяк, О. Любіцевої, Т. Сокол, В. Стафійчука та С. Байлика, згадувалась тема анімації в туризмі. Зокрема С. Байлик у дослідженні «Вступ до анімації гостинності» розкрив спортивно-оздоровчі аспекти готельної анімації [2].

Обґрунтовуючи актуальність дослідження «Анімація в туризмі» її автор, С. Килимистий зазначає, що сьогодні наукову нішу анімації заповнюють «круглі» столи, семінари, науково-практичні конференції, влаштовані інституціями сфери туризму. Попри нагальну потребу в подібних дослідженнях, молоді вчені майже не вивчають цю проблематику. Причина такого стану речей полягає у відсутності базового дослідження теоретико-методологічних, технологічних і практичних основ анімації, на які могли б спиратися теоретики-початківці [6].

Заслуговує на увагу діяльність Донецького інституту туристичного бізнесу, який систематично організовує конференції на тему: «Розвиток сфери розваг – основа сучасної концепції підвищення ефективності туристичного бізнесу». На конференції аналізуються питання щодо проблем анімації в туризмі, проте інформація, що надається, є дещо застарілою і потребує певного переосмислення [14]. Найбільше в Україні об'єднання санаторно-курортних закладів ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» регулярно виступає ініціатором семінарів на тему «Організація культурно-масової роботи в санаторно-курортних закладах». Учасники семінарів обговорюють питання впровадження і організації анімаційної діяльності в рекреаційних закладах. Проте, прослідковується перехід від культурно-масової роботи до рекреаційної анімації, яка потребує теоретичного та методологічного осмислення [10].

У Карпатському регіоні організовуються нові фестивалі, переважно фольклорного і гастрономічного спрямування, прикладом може бути Міжнародний фестиваль етнічної музики і ленд-арту «Шешори-2004», який щоліта проводиться у мальовничому курортному с. Шешори, що на Івано-Франківщині. Улітку 2004 р. цей фестиваль зібрав понад 2 тис. туристів (до 2002 р. такого обсягу туристів навколишні карпатські села ще не бачили). Саме в Карпатах анімаційний туризм поступово стає стабільною та сформованою галуззю, яка має продукт діяльності.

У Кримському регіоні ініціюються конференції, семінари, майстер-класи. Під егідою Міністерства курортів і туризму Криму 2004 р. у м. Судак відбулася Міжнародна конференція «Великий шовковий шлях», де вперше тема анімації в туризмі введена на рівень науково-практичної дискусії. Вона виявила зацікавленість практиків-рекреаторів у співробітництві з науковцями на рівні, в першу чергу, методологічних і технологічних розробок. Подією наукової анімації стала й Міжнародна конференція «Культурний туризм у Криму» (2005 р.), де вперше в Україні створена секція анімаційного туризму. Хоча в професійний обіг таке словосполучення ще не введено, робота секції дає підстави говорити про перспективи появи нового виду туризму, основою якого стане анімація.

Як бачимо, у загальному контексті культурологічних досліджень, частка анімаційної тематики незначна. Окремою сторінкою в дослідженні анімації в туризмі, можна вважати названу працю С. Килимистого, де автор, враховуючи багаторічний досвід роботи в туристичних і рекреаційних закладах України, здійснив спробу створити власну концепцію анімаційної діяльності в туризмі, що ґрунтується на культурологічних засадах. В її основу покладено нове бачення напрямів розвитку анімації в туризмі; приділяється увага рекреаційному та кадровому аспектам анімаційного процесу. Дана робота є першою в українській науці, присвячена вивченню безпосередньо анімації в туризмі [6].

Останнім із відомих нам досліджень, присвячених даній проблематиці, є праця И. Пядушкиной «Анимация в социально-культурном сервисе и туризме», в якій аналізується питання історії туристичної анімації та форми соціальної активності особистості, вказуючи на домінуючу роль анімації у розвитку туризму як перспективної галузі [12].

Отже, протягом останніх 50-ти років відбулися певні трансформації наукової думки щодо анімації в туризмі як культурної практики. Зокрема сьогодні анімація розглядається як спеціально організована культурно-дозвілєва діяльність у сфері вільного часу, спрямована на створення умов для задоволення комунікативних, культурних, виховних, рекреаційних потреб індивіда і соціуму. Більше того, можемо констатувати, що анімація на даному етапі розвитку знаходиться в стадії формування як окрема складова туризму. Як культурна практика вона виступає предметом дослідження науковців таких провідних туристичних країн, як Франції, Нідерландів, США, Чехії, Росії тощо. Подальший розвиток анімації в туризмі є важливим і має майбутнє, оскільки дана культурно-дозвілєва практика є складовою раціонального функціонування туристичного напрямку та розвитку і відпочинку особистості зокрема.

Список використаної літератури:

1. *Ариарский М. А.* Прикладная культурология / М. А. Ариарский [2-е изд.]. – СПб. : Эго, 2001. – 287 с.
2. *Байлик С. И.* Вступление в анимацию гостеприимства : уч. пос. / С. И. Байлик. – Х. : Прапор, 2006. – 160 с.

3. *Гальперина Т. И.* Режиссура курортно-досуговых программ в работе менеджера туристской анимации: уч. пос. / Т. И. Гальперина. – М. : Сов. спорт, 2006. – 168 с.
4. *Гаранин Н. И.* Менеджмент туристской и гостиничной анимации: уч. пос. / Н. И. Гаранин, И. И. Булыгина. – М. : Сов. спорт, 1990. – 128 с.
5. *Даринский А. В.* Культурно-массовая работа в здравницах и на туристических базах: Организация и методика / А. В. Даринский. – М. : Профиздат, 1980. – 112 с.
6. *Килимистий С. М.* Анімація в туризмі : навч. пос. / С. М. Килимистий. – К. : Вид-во ФПУ, 2007. – 188 с.; іл.
7. *Кірсанов В. В.* Теоретичні основи соціокультурної анімації (історико-культурний аспект) / В. В. Кірсанов. – // Вісник Книжкової Палати України. – 2000. – №10 – С. 32–36.
8. *Курило Л. В.* Теория и практика анимации: 4.1. Теоретические основы туристской анимации : уч. пос. / Л. В. Курило; Российская международная академия туризма. – М. : Сов. спорт, 1990. – 295 с.
9. *Мамбеков Е. Б.* Организация досуга во Франции: Анимационная модель : дис... канд. пед. наук: 13.00.05 / Е. Б. Мамбеков. – СПб., 1992. – 196 с.
10. *Організація культурно-масової роботи в санаторно-курортних закладах ЗАТ «Укрпрофоздоровниця»:* зб. наук. пр. / укл. Коломієць О. – К. : Денеб, 2005. – 160 с.
11. *Приезжева Е. М.* Анимационный менеджмент / Е. М. Приезжева. – М. : Сов. спорт, 1990. – 360 с.
12. *Пядушкина И. И.* Анимация в социально-культурном сервисе и туризме : уч. пос. / И. И. Пядушкина. – И. : Иркут. гос. ун-т, 2011. – 192 с.
13. *Стрельцов Ю. А.* Культурология досуга : уч. пос. / Ю. А. Стрельцов. – М. : МГУКИ, 2002. – 186 с.
14. *Сфера розваг – важлива складова у підвищенні ефективності туристичного бізнесу:* Зб. наук. пр. VI Міжнар. наук.-практ. конф. «Розвиток сфери розваг – основа сучасної концепції підвищення ефективності туристичного бізнесу» (м. Святогорськ, 29 верес. – 1 жовтня 2006 р.) / Донецьк. ін-т турист. бізнесу. – Д., 2006. – 287 с.

Резюме

Аналізується доробок вітчизняних та зарубіжних науковців, які анімаційну діяльність розглядають як культурну практику, теоретичною основою якої виступає прикладна культурологія, а предметом вивчення останньої є дозвілля як форма діяльності у вільний час.

Ключові слова: туризм, анімація, дозвілля, відпочинок, дослідження.

Summary

Voloshin V., Sholudko N. Animation in tourism as the article of scientific research

Analysed revisions of home and foreign scientists, which examine animation activity as cultural practice as theoretical basis of which applied культурологія comes forward, and the article of study of the last is leisure as form of activity in own time.

Key words: tourism, animation, leisure, rest, research.

Аннотация

Волошина В., Шолудько Н. Анимация в туризме как предмет научного исследования

Анализируются работы украинских и зарубежных исследователей, которые анимационную деятельность рассматривают как культурную практику, теоретической основой которой выступает прикладная культурология, а предметом изучения – досуг как форма деятельности в свободное время.

Ключевые слова: туризм, анимация, досуг, отдых, исследование.

Надійшла до редакції 16.10.2014 р.

УДК 784.5

Поліщук Ю. – магістрант Ін-ту мистецтв СНУ ім. Лесі Українки

КАНТАТА «ДНІПРО РЕВЕ» Д. СІЧИНСЬКОГО: ОСОБЛИВОСТІ ВТІЛЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ

Кантата «Дніпро реве» написана в 1892 р. Разом із «В'язанкою народних пісень» вона є підсумком занять Д. Січинського в Львівській консерваторії. Цю кантату він присвятив Львівському музичному товариству «Боян», для заснування якого доклав чимало зусиль. Цей твір міцно увійшов до концертного репертуару хорів товариства.

1892 р. «Бояном» було оголошено конкурс на кращі твори західноукраїнських композиторів. Умови конкурсу вимагали написання таких творів, які б розвивали народну музику і були придатними для виконання в концертах. Журі в складі композиторів А. Вахнянина, Г. Топольницького, О. Нижаківського та інших, присудило першу премію за кантату «Дніпро реве» Д. Січинському.

ЗМІСТ

<i>Постоловський Р.М.</i> Потенційні можливості університету в регіоні	3
<i>Виткалов С.В.</i> X Всеукраїнська науково-практична конференція «Українська культурно-мистецька практика в історичній ретроспективі» у м. Рівне	5
<i>Виткалов В.Г.</i> Наукові проблеми України в аспекті культурно-мистецької практики	6

РОЗДІЛ I.

ЕТНОКУЛЬТУРНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КОНТЕКСТ

<i>Князікевич А.В.</i> Весільна обрядовість Східного Полісся: етнографічний матеріал, зібраний у с. Паліївка Ямпільського району Сумської області (липень 2013 р.)	11
<i>Процук В.В.</i> До питання про особливості пісенно-танцювального фольклору Волинського Полісся	17
<i>Пилипак М.А.</i> Весільна обрядовість Українців Альшеївського району Республіки Башкортостан	21
<i>В'юн К.В.</i> Етнографічна спадщина Українців у музеях діаспори	27
<i>Сінельнікова В.В.</i> Господарська діяльність Українців Нижнього Поволжя: землеробство (історико-етнографічна довідка XVIII-XX ст.)	29
<i>Волковічер Т.М.</i> Українські сюжетні рушники з написами (кін. XIX – перша пол. XX ст.): взаємодія народної і масової культури	34
<i>Карпова Л.О. Магеря О.П.</i> Моральні традиції української сім'ї	39
<i>Просандєєва Л.Є.</i> Культурний вплив дозвілля на розвиток особистості	42
<i>Парчевська Д.І., Казначеева Л.М.</i> Проблеми молодіжного дозвілля на сучасному етапі (на прикладі м. Рівне)	46
<i>Трохимчук М.</i> Проблеми та тенденції розвитку сучасного молодіжного дозвілля в Україні	49
<i>Маринич Л.М., Костюк Л.К.</i> Придорожні хрести на теренах Рокитнівщини: історія, інтерпретація, смисли	53
<i>Ясковець О.В.</i> Українські традиції випікання хліба: етнорегіональний аспект (за матеріалами опитування у Корецькому районі)	55
<i>Павлуш К.</i> Свято Купала: традиції та сучасна культурна регіональна практика	58
<i>Полюхович О.В., Костюк Л.К.</i> Весілля в духовній культурі населення Рівненського Полісся: традиції та новітні навіщення	61
<i>Чуб Г.В.</i> Діти у великодньому святі України	65
<i>Обух Л.В.</i> Культурно-освітня діяльність українців у Східній Словаччині (методичне забезпечення навчального процесу в середині XX ст.)	69
<i>Кметюк Т.В.</i> Збереження національних традицій на фестивалі «Українська весна» у Польщі	72
<i>Мартинюк О.</i> Сутність поняття «свято» у працях науковців	76
<i>Оборська С.В.</i> Традиції українського модерну в оздобленні сільського житла Київщини	80
<i>Кюнцилі Р.</i> Унікально-універсальні співвідношення церковної архітектури українського села	83

РОЗДІЛ II.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРИ

<i>Ясінський М.М.</i> Інформаційна концепція культури	87
<i>Репін А.</i> Функції масової культури	89
<i>Шило М.</i> Розвиток інтелектуальної культури українців під впливом глобалізаційних процесів	94
<i>Новоселецький М.Ю.</i> Культурно-історичний аспект курсу фізики	97
<i>Жук В., Давидюк Л.</i> Діяльність рівненського центру ПК та ППК НАКККІМ із підвищення кваліфікації бібліотечних кадрів	101
<i>Якубова Т.А.</i> Біографія Т.Шевченка в польських енциклопедіях С.Оргельбранда та А. Вислицького (за матеріалами польськомовного фонду НБУВ)	105

<i>Гірняк Г.З.</i> Реформування системи органів місцевого самоврядування в Україні: концепція, проблеми, досвід	108
<i>Сапфірова Н.М.</i> Щоденник Н.Пташкіної як документальне свідoctво історії родини Й. Маршака у пореволюційний період (1918-1920)	113

РОЗДІЛ III.

ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ

<i>Сойчук Р.Л.</i> Феномен «національного самоствердження особистості» у науково-теоретичних виданнях	118
<i>Миколасенко О.М., Кучина Н.І.</i> Основні підходи до визначення поняття «гра» в історичній ретроспективі	121
<i>Ластовецька Л.В.</i> Хорові твори сучасних композиторів Галичини в педагогічному репертуарі ВНЗ	127
<i>Дудик Р.</i> Питання формування і вдосконалення викладацької майстерності педагогів-диригентів	130
<i>Зайцева О.</i> Питання розвитку поліфонічного слуху учнів старших класів ДМШ у наукових дослідженнях	133
<i>Лацівська Я.В.</i> Проблеми формування позитивного ставлення до навчання студентів у педагогічних дослідженнях	136
<i>Войтович Г.О.</i> Моральна культура майбутнього вчителя музичного мистецтва: теоретичний аспект	140
<i>Крижановська Т.І.</i> Методичні аспекти реалізації інтегративного підходу в процесі викладання курсу «українська музична література» у ВНЗ і рівня акредитації	144
<i>Вишотравка Л.І.</i> Клас удосконалення професійних танцівників: педагогічна методика Асафа Мессерера	147
<i>Мазурок І.В., Кругляченко А.Ю.</i> Самостійна робота студентів педагогічного коледжу як чинник формування професійності	151
<i>Мельник Л.В.</i> Фахова компетентність майбутнього вчителя музики як складова навчального процесу	154
<i>Колесніков С.А.</i> Шляхи формування компетентності майбутнього вчителя музики	158
<i>Каленюк О.М.</i> Художнє витинанкарство в контексті підготовки майбутнього художника-педагога	162
<i>Чернюшок О.В.</i> Техніка «Квілте» у декоративній текстильній композиції	167
<i>Дудик Р.В.</i> Процес художньо-педагогічного спілкування учителя музики з хоровим колективом	169
<i>Пішванова В.О.</i> Адаптивні механізми післядипломної освіти	173
<i>Нурулліна І.</i> Молодіжні неформальні рухи в Україні (кінець ХХ – початок ХХІ століття)	177
<i>Понадин Т.</i> Соціальні проблеми в Україні крізь призму діяльності жіночих організацій	180
<i>Петровиц В.В., Бокій Т.Ф.</i> Використання засобів музейної педагогіки у культурно-освітній діяльності музею	184
<i>Опришко І.П., Казначєєва Л.М.</i> Молодіжний сленг та особливості його перекладу у німецькій літературі	188

РОЗДІЛ IV.

МИСТЕЦТВО У РОЗМАЇТТІ ВИЯВІВ

<i>Шман С.Ю.</i> Ікона в музейному фонді: дослідження та реставрація Ю.О. Олсуф'єва	192
<i>Зорич Ю.</i> Театри українських міст періоду 1943-1945 років	195
<i>Горох Г.С.</i> Дитяча хорова творчість Рівненщини в період державної Незалежності України	198
<i>Радченя Т.Ф.</i> Сучасна патріотична музика в Україні	202
<i>Гончарук В.</i> Пошуки композиційно-пластичної та образної виразності у творах Львівських скульпторів другої половини 1980-1990-х рр.	206
<i>Матоліч І.Я.</i> Дослідницька праця та навчальний процес на кафедрі історії і теорії мистецтва Львівської Національної Академії Мистецтв	209

Христюк Ю.С. Функціональна обумовленість дитячого інтровертивного ігрового середовища в громадських закладах	212
Погребняк Г.П. Авторське кіно в міжнародному фестивальному просторі	215
Зінчук І. Творчий злет «Пікардійської терції»	218
Боровець О.О., Казначесва Л.М. Взаємодія національних музичних культур Сходу та Заходу на сучасному етапі	221
Шевчук Б.М. Особливості формування імпресіоністської течії на теренах Європи кінця XIX – початку XX ст.	224
Чайковська А.А. Мистецька спадщина Г.Нарбута у контексті розвитку графічного мистецтва України	228
Ковтун М.М. Тема материнства в творчості Т. Шевченка-художника	233
Волошина В.М., Шолудько Н.Г. Анімація в туризмі як предмет наукового дослідження	236
Поліщук Ю. Кантата «Дніпро реве» Д.Січинського: особливості втілення художнього образу	239
Соїч В.П. Стан, проблеми та перспективи розвитку закладів культури на селі	242
Гищак Г.Я. Культурно-дозвіллева діяльність закладів культури Самбірщини	246
Новосад О. Музичне мистецтво Волині періоду державної незалежності України	249